

Lääne-Harju valla Kogukonnakomisjoni protokoll

Aeg: 04.06.2020 kella 18:00-20:15

Koht: Padise kultuurikeskus

Osavõtjad: Andrus Saliste (Kurkse), Guido Leibur (Padise), Heiki Hõimoja (Keila prk), Reigo Krutto (Keila prk), Ando Eelmaa (Padise), Kalle Kalbre (Keila prk), Jaana Ojala (Klooga), Krista Maaro (Keila), Eve Jakobson (Padise), Maret Vetemaa (Keila-Joa), Kaire Kaer (Keila prk).

Üle veebi: Kairi Niinepuu-Mark (Keila prk), Eve-Mai Valdna (Keila prk)

Külalised: Erki Ruben (abivallavanem), Anneli Pärlin (Lääne-Harju Kultuurikeskuse juhataja)

Kohal: 12 in + 2 külalist

Puudusid: Kaidi Torjus (Keila prk), Tuuli Edur, (Keila prk), Merle Tank (Paldiski), Henry Mang (Padise), Kati Teär-Riisaar (Paldiski), Küllike Zukker (Vasalemma), Katrin Tammeaar (Padise), Eero Salumäe (Keila prk), Ilona Gilden (Padise),. Puudus ... in.

Vabandused puudumise osas: Eero Salumäe, Ilona Gilden

Koosoleku juhataja: Andrus Saliste

Prokollis: Guido Leibur

Päevakord

1. Lääne-Harju Kultuurikeskuse tervitus. Anneli Pärlin
2. Ülevaade valla tegevustest üldplaneeringu valguses, Erki Ruben
3. Audevälja, Padise ja Klooga kaevanduste protsess, tagasivaade viimastele sündmustele ja sõnastaks ootused edasiste sarnaste käsitluste osas. Reigo ja Ando
4. Ülevaade tööühmade tegevusest.
  - o Rohelise tööühma tegevused, Kair Niinepuu-Mark
  - o Jäätmekäitluse tööühma tegevusest, Andrus Saliste
  - o Külavanema tööühm, Krista Maaro
5. Info
6. Järgmise koosoleku aeg ja koht

Arutatud teemad

Koosoleku käivitamine, Andrus Saliste

- Andruselt ettepanek koosoleku protokollija osas. Protokollijaks võiks olla Guido Leibur. Protokollija kinnitati.
- Andruselt ettepanek kinnitada päevakord. Kinnitati

1. Lääne-Harju Kultuurikeskuse tervitus, Anneli Pärlin, 3 min

Kultuurikeskus koordineerib valla kultuuri arendamisega seotu tegevusi ja haldab Padise rahvamaja, Vasalemma seltsimaja ja Klooga maja. Anneli esitas kutse külastada sündmuseid kui ka kasutada ruume erinevate sündmuste tarbeks.

Info võeti teadmiseks.

2. **Valla üldplaneeringu käigust, Erki Ruben, 30 min, (03:07 – 33:00)**

Alguses olid väiksemad probleemid. Eriolukord lõi koosolekute plaani segamine. Kokku tuli ligi 200 täiendavat ettepanekut. Enim ettepanekuid Lohusalust ja Laulasmaalt. Tulemas on eraldi piirkondlikud koosolekud: Lohusalus, Laulasmaal, Vasalemmas, Paldiskis ja Padisel. Koosolekud algavad 11.juunist ja jätkuvad 15.juunist kõikidel tööpäevadel. Piirkondlike koosolekute ajakava on [siin](#). Pean ütleva, et ettepanekud olid väga teemakohased ja asjalikud. Need tehti ju nn puhtalt lehelt. Piirkondlikel koosolekutel on võimalus veel viimaseid ettepanekuid teha. Koosolekud on tegemisel puhtalt kaasamise põhimõttel.

A.Saliste: väga ägedaid ettepanekuid/mõtteid tuli siseveekogude arendamise teemal.

E. Ruben: lisaks ka rannaalade temaatika.

Kohalikud koosolekud algavad ettepanekute tutvustamisega teemade kaupa. Nende koosolekute eesmärk on aru saada, mida kohalik inimene kõige enam soovib. Selle alusel saab teha mõistlikke kompromisse.

Üldplaneeringu eskiisi arutelu tuleb pärast kohalikke koosolekuid. Eskiis tuleb kooskõlastada erinevate riigiasutustega. Kooskõlastuse käigus võib tulla tagasilööke.

A.Saliste: tuleks nendel piirkondlikel aruteludel aktiivselt osaleda. Dokumendid ise asuvad [valla kodulehel](#).

E.Ruben: tutvustas ühte tüüpiprobleemi Laulasmaa näitel. Seal on mitmeid aiandusühistuid ja nende vahele on kohati jäetud metsaribad. Metsal on omanik, kes sooviks metsamaale elumuid rajada. Kogukonna huvi on et metsaribad säiliks. Sellised konfliktid vajavad kogukonnas läbi arutamist.

H.Hõimoja: küsimus, kas tihe- ja hajaasustuse ala on üldplaneeringu teema?

E.Ruben: jah, see on üldplaneeringu teema. Tiheasustuse alal on näiteks üksiku puu raiumiseks luba vaja, samuti uue elamukrundi rajamiseks on vaja muuta detailplaneeringut

H.Hõimoja: mis põhimõttel tihe- ja hajaasustust saab muuta? Kas küla põhiselt?

E.Ruben: Ei. Näiteks Kersalu külas on määratud tiheasustuse piirkond ja ülejäänud on hajaasustus.

G.Leibur: kuidas lahendatakse era- ja kogukonnahuvide konflikt. Milliste põhimõtete järgi?

E.Ruben: raske vastata. Ilmselt tuleb leida mõistlik kompromiss. Avalik huvi või kogukondlik huvi – neid vaja eristada. Kärtnes väike arutelu igüheõiguse tõlgendamisest.

Informatsioon võeti teadmiseks.

3. **Audevälja, Padise ja Klooga kaevanduste protsess, tagasivaade viimastele sündmustele ja sõnastaks ootused edasiste sarnaste käsitleste osas. Reigo ja Ando**

Klooga kaevandamise protsessist, Reigo Krutto, 11 min (33:35 - 43:45): Koostöö vallaga sujus väga hästi ja me oma esialgse püstitatud eesmärgi saavutasime. Valla volikogu andis eitava hinnangu soovitud kaevandamise taotlusele. Lugu algas ligi aasta tagasi. Täna valda, kes võttis vaevaks kokku kutsuda avalik koosolek ja küsida kohalike arvamust. Toimus 2 koosolekut. Kahe koosoleku vahel tegime avaliku küsitluse, palkasime advokaadi ja koostasime kogukonna kirja sellest miks me ei soovi kaevandust. Kiri oli väga emotsioonitu, et juhul kui esmane otsus peaks olema jah, siis saaksime sama kirjaga minna ka kohtusse. Nüüd oleme siis seisus, kus kaevandusfirma esitas uue taotluse 22 ha kaevandamise peale (varem oli 200 ha). See on pindala, mis neid tegelikult huvitab. Firma näitab ennast ministeeriumile heade poistena, kes on kaevanduse pinda vähendanud. Ootab nüüd uut taotlust, mis valda jõuab ja siis algab kõik otsast peale. Põhjenduse koostamisel osales aktiivselt 10-15 meie inimest. Meie „ei“ oli tugevalt seadustega põhjendatud.

E. Ruben: Keskkonnaministeerium on algatamas üle Harjumaa maavarade teemaplaneeringut. Selle eesmärk on kokku leppida perspektiivsed karjääri ja maavarade kaevandamise piirkonnad.

Audevälja Padise kaevandamise protsessist, Ando Eelmaa, 25 min (43:57 – 68:45)

Mul ei ole siin väga pikalt rääkida, sest ilmselt on koostöö omavalitsusega taastumatu ressurss, mis kulus kõik Klooga peale. Meil ei olnud mitte mingisugust koostööd. Pärast kogukonnakomisjoni Audeväljal esitasime volikogu otsuste peale vaide. Vaie tagastati formaalsetel põhjustel. Põhiline väide oli, et inimesed ei olnud sellega otseselt seotud. Pärast seda esitasime koos Katrin Tammearuga uue vaide, kui Kogukonnakomisjoni liikmed. Ka seda vaiet volikogu ei arutanud, see tagastati. Nii et sisuliselt volikogu kogukonna ettepanekuid üldse ei arutanud. Esitasin volikogu esimehele ka täiendava selgitustaotluse, mis jäi ka sisulise vastuseta. Täna on mõlemad kaevamislood välja antud. Sisuliselt jäi kogukonnale nüüd vaid pöörduda kohtusse. See tähtaeg ei ole veel täielikult saabunud, aga ma arvan, et see asi jääb sinnapaika. Kohtuskäimine nõuab päris palju vahendeid ja aega. Seda on juba proovitud varem. Üldreeglina, kui omavalitsus ei soovi kogukonnaga arvestada, siis tavaliselt kohus ei kohusta kohalikkude omavalitsust mingisuguseid teisi otsuseid vastu võtma. Kogu protsess on olnud pettumust valmistav. Keskkonnaametite väide oli, et kaevandamise vastu avalik huvi puudub! Ometi on nendega kirjavahetust peetud aastaid.

Minu koht siin kogukonnakomisjonis on vakantne. Mul on palju tänuväärsemaid väljakutseid elus.

A.Saliste: me peame õppima kõikidest juhtumitest. Hoida ennast eelnevalt analoogsete juhtumitega kursis, samuti riigi uue plaaniga tegelemine.

A.E. Kogukonna seisukoht oli kaevandamise tingimuste mõistlikus lisamises, mitte kaevandamise põhimõttelises keelamises. Kriisiolukord ei ole ka piisav põhjendus, sest kogukonna koosolekute ärajäämise tõttu oleks võinud kaevandamise lubasid

A.S. ettepanek – moodustada selle valdkonna töörühm (2-3 in). Kes soovivad panustada, andke mull teada.

Otsus: Andrus Saliste teeb Audevälja asjus pöördumise volikogu poole.

4. Ülevaade töörühmade tegevusest.

4.1. Rohelise töörühma tegevused, Kairi Niinepuu-Mark 18 min (68:45 – 86:10)

Esmalt märkus eelmise punkti (p.3) osas. Minu arvates on väga oluline see, et me üksteise tegemisi toetame!

Rohevalla tegemised on pidevalt kajastatud rohevalla [kodulehel](#).

5.mail toimus energiatõhususe seminar virtuaalkujul. Osavõtjaid 49 in. Mäga väga täna kogukonnakomisjoni liikmeid, sest 20% osavõtjatest said ürituse info meie käest. Peamine mõte – liikuda kogukondlike elektrijaamade suunas.

Järgmine seminar on tulekul 9.juulil, kus rajatakse Eestis esimene kogukondlik toidusalu munkade tarbeaeda Padise kloostri. Osavõtjate arv on piiratud 30 in. Seminar on töötubade vormis. Tahaks loota, et selliseid kogukondlike aedu hakkab vallas rohkem tekkima. Padise klooster oli ise permakultuuri viljelemisest väga huvitatud. Kui meie seas on huvitatud inimesi seminari korraldamisel kaasa lööma, siis andke mulle märku. Registreerimine algab esmaspäevast (8.06). Kui te teate vallas inimesi, kes ise kasvatavad mingeid taimi (saialilli vm sarnast), siis andke teada. Neid taimi võiks kohapeal müüa.

Toimus ka üks reaalne kohtumine Laulasmaal. Päikeseenergia teema on laual ja lisaks on meil kogukondliku kompostimise teema aktuaalne. Keila-Joal on kaks kortermaja, kes soovivad kasutusele võtta Margus Kullerkupu (rohevalla meeskonna liige) poolt taaskasutatavatest materjalidest loodud komposterit.

Esiatgu on need plaanis üles panna Keila-Joale, Leholasse, Paldiskisse. Tasub märku anda, kui on huvi sellise komposterit vastu oma kogukonnas. Oluline, et keegi võtab vastutuse nende komposterite haldamise eest.

... : Meil on praegu tõsine konflikt niitmise osas valla heakorra eeskirjaga, mis käsib meil kõik alad niita 15 cm peale.

A.S.: ma räägin sel teemal Gerli Lambinguga.

K.K.: kes teeb neid kompostereid?

K.N.M.: nende tegemisega on seotud NutriLoop.

4.2. Jäätmekäitluse töörühma tegevusest, Andrus Saliste, 21 min (86:10 – 107:14)

Karjaküla jäätmejaama teema on suures osas lahendatud. Kloogal on ka päris suur edasimineku. Teine suurem teemade ring on seotud jäätmemajadega. Valla poolt (Gerli) on välja pakutud esimesed 5 kohta (Paldiski, Klooga, jt)

Reigo: osa jäätmejaamu (näit Vasalemma) on ju siiani suletud.

A.E.: Vasalemmas oli kasutusloa probleem. Kahjuks juba pool aastat juba lahendamata. **Andrus saadab vallale selles osas järelepärimise.**

Reigo: naabervaldades on see võimalus, et bügi sorteerimise korral on võimalus tavaprügi teenuse hinda vähendada. Kuidas on lood sellega meie vallas.

AS: Arutame seda teemat edaspidi. Edaspidi peaks lahendama ka piiriäärsete asulate prügi teema. Meie roll on tuvastada prügistajaid ja samas ka luua uusi mudeleid. Uurin ka teiste valdadega koostöö teemat.

Kalle Kalbre: probleem ka jäätmejaamade töö planeerimisega. Tihti on jaamades konteinerid täis ja prügi ära anda ei saa.

AS: saime siin mitmeid küsimusi ja võtan endale kohustuse need vastused teieni tuua.

4.3. Külavanema töörühm, Krista Maaro, 3 min (107:15 – 110:30)

KM: Oleme Ohtu külas seda teemat arutanud. Lähiajal arutame veel teemat ja järgmine kord on meil juba rohkem rääkida.

AS: Komisjoni Drive keskkonnas on olemas kenasti vastava töörühma all Külavanema temaatikat kajastavad materjalid. Palume lahkesti tutvuda ja kaasa mõelda.

5. Info 20 min, (110:30 – 130:24)

Andrus Saliste: Euroopas on algatatud selline programm nagu „Aruka küla programm“. Eestist saab selles osaleda 5 kogukonda. Kandidaate on Eestist praegu 14. Meie oleme piiri peal. Programm võimaldaks meile rahalist tuge. Ma saadan sellekohased materjalid kõigile kogukonna liikmetele laiali. Eesti otsus sünnib juuli alguseks. Näiteks kogukondade aedade mõte on liialt väike. Oleks vaja suuremaid asju. Hea eeskuju on näiteks Saaremaa. Ideaalis peaksime kirjeldama kuidas me näeme tulevast külaelu omavalitsuses.

Veel üks põnev [projekt](#) on käimas. See on Lääne-Harju koostöökogu projekt siseveekogude ärakasutamine meie tegevustes. Kuidas rajada matkaradu, kuidas hoida jõed veematkajaile puhtad, eramaal liikumise teemad jne. Millised on meie taksitused. Võtsin selle projekti tööst ise ka osa eile. Saadan projekti materjalid ka kogukonnakomisjoni liikmetele.

Mul on põhimõtteline kokkulepe Lääne-Harju valla koostöökoguga, et me kohtume edaspidi.

AE: lühinfo Äigarite algatatud koduloo projektist. Esimene üritus on toimunud. Üks eesmärke on ka Heino Ridbeck'i isikliku arhiivi korrastamine ja digitaliseerimine. Mitmeid üritusi on tulemas kahe aasta jooksul. Edasine info on Facebookis.

Kommenteerinud [G1]: Vaja lisada viide projektile

6. Järgmine koosolek 02.juulil 2020.a Langa külas. Võiks teha koos matkaga. Guido organiseerib. Võiks alustada 30 min tavaajast varem (17:30).

Lisad: